

Datum: Rijeka, 12. rujna 2022.

Kolegij: Zdravstvena njega starijih osoba

Voditelj: Marija Spevan, mag.med.techn, Predavač

e-mail voditelja: mspevan@uniri.hr

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Preddiplomski stručni studiji - Sestrinstvo redovni

Godina studija: 3

Akadska godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Zdravstvena njega starijih osoba** obvezni je kolegij na trećoj godini Stručnog studija sestrinstva i sastoji se od 30 sati predavanja, 30 sati vježbi i 15 sati seminara, ukupno 75 sati (**4 ECTS**). Kolegij se izvodi u prostorijama FZSRI te u Domu za starije i nemoćne Kantrida, Domu za psihički bolesne odrasle osobe "Turnić", Domu za starije osobe "Volosko" i Zdravstvena njega u kući "Helena Smokrović".

Cilj kolegija je upoznati studente sa specifičnostima zdravstvenih potreba te načelima pružanja zdravstvene njege starijih osoba te promocija i poticanje zdravog starenja te programa socijalizacije.

Cilj programa je upoznati studente sa specifičnostima tjelesnih, psihičkih i socijalnih promjena u osoba starije dobi, načelima pružanja zdravstvene i sestriinske skrbi.

Studenti će biti osposobljeni za primjeren pristup u skladu s specifičnim potrebama starijih osoba, usvojiti će načine pristupa specifičnostima kod starijih osoba te će znati planirati i provoditi zdravstvenu njegu prema principima procesa zdravstvene njege te evaluirati ishode zdravstvenih planova.

Studenti će znati i razumjeti tehnike i specifične intervencije multidisciplinarnog pristupa u radu sa starijim osobama s naglaskom na ulogu medicinske sestre u radu tima. Studenti će moći promovirati suvremene pristupe u radu sa starijim osobama te prevenciju ne samo bolesti nego i stanja iz kojih mogu proizaći bolesti.

Studenti će znati primjeniti specifične pristupe u komunikaciji s odraslim osobama, prepoznati specifičnosti funkcioniranja starijih osoba, opisati pristupe u tretmanu starijih osoba te primjeniti znanja o osnovnim načelima zdravstvene njege.

Studenti će znati opisati najčešće bolesti u starijoj dobi i njihov utjecaj na kvalitetu života osoba starije dobi te osnovne pojmove gerijatrijatrije i gerontologije.

Studeti će biti upoznati s važnosti suradnje s drugim subjektima koje se bave starijim osobama, razvoju pružanja adekvatne podrške u životu s posebnim naglaskom na poboljšanju kvalitete života starijih osoba.

Nastava je koncipirana kroz predavanja o specifičnostima gerijatrije i gerontologije, aktivnim uključivanjem u rad sa starijim osobama na različitim radilištima te kroz seminarske radove utemeljene na dokazima isplanirati sestrinske intervencije s naglaskom na specifičnostima u pristupu starijim osobama.

U kolegiju je naglašena važnost etike i prava, holističkog pristupa kao i važnost sestrinskih intervencija koje su usmjerene pomoći i rehabilitaciji starijih osoba.

Opće kompetencije koje se očekuju kao ishod ovog predmeta su:

- govorna komunikacija
- usvajanje novih vještina
- timski rad-rad u grupi
- etičnost i odgovornost

Popis obvezne ispitne literature:

Galić, S. i sur., 2013. Priručnik iz gerontologije, gerijatrije i psihologije starijih osoba - psihologije starenja, Medicinska škola Osijek

Popis dopunske literature:

Kozina, M., Lukšić-Puljak, M. 2019. Zdravstvena njega starijih osoba. Udžbenik za peti razred medicinske škole za zanimanje medicinska sestra opće njege / medicinski tehničar opće njege. Školska knjiga

Touhy, T. A., & Jett, K. F. 2015. *Ebersole & Hess' Toward Healthy Aging-E-Book: Human Needs and Nursing Response, Ninth edition*. Elsevier Health Sciences. E-Book

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Zdravlje i dobrobit u društvu koje stari, Osnovni pojmovi gerontologije i gerijatrije

Ishodi učenja:

Upoznati se s ciljem kolegija zdravstvena njega starijih osoba.
 Razumijeti i koristiti pravilnu terminologiju

2. Gerontološko sestrinstvo: prošlost, sadašnjost i budućnost

Ishodi učenja:

Usvojiti znanja o povijesnim činjenicama razvoja gerontologije i gerijatrije.

3. Preporučene kompetencije i smjernice za njegu starijih osoba

Ishodi učenja:

Razumijeti važnost stjecanja kompetencija za njegu starijih osoba
 Znati objasniti smjernice za njegu starijih osoba

4. Teorije starenja, Međukulturna skrb starijih osoba

Ishodi učenja:

Upoznati se s teorijama starenja
 Objasniti osnovne karakteristike i razlike u skrbi starijih osoba
 Znati objasniti važnost primjerenih oblika skrbi za starijima

5. Temelji zdravstvene njege starije osobe (komunikacija, vid, sluh, njega kože, prehrana, spavanje, hidracija...)

Ishodi učenja:

Upoznati se sa temeljima zdravstvene njege starijih osoba
 Znati prepoznati fiziološka i patofiziološka stanja kod odraslih osoba

6. Zdravlje i kronične bolesti starijih osoba – kvaliteta života

Ishodi učenja:

Upoznati se s osnovnim načelima i postavkama pojma kvalitete života
 Razumijeti važnost pojma kvalitete življenja starijih osoba
 Objasniti utjecaj zdravstvene skrbi na zdravlje i kronične bolesti odraslih osoba

7. Zdravo starenje i uloga obitelji

Ishodi učenja:

Upoznati se sa pojmovima zdravog starenja
 Znati interpretirati i primijeniti ulogu medicinske sestre/tehničara u zdravom starenju

Popis seminara s pojašnjenjem:

1. Terminologija u skrbi za starije osobe

Ishodi učenja:

Prodiskutirati i prepoznati važnost pravilne terminologije
 Objasniti strukturu pristupa i terminologije

2. Modeli pristupa starijim osobama

Ishodi učenja:

Opisati osnovne značajke pojedinih modela pristupa
Diskutirati o važnosti suvremenih pristupa osobama s invaliditetom

3. Zdravstvena zaštita starijih osoba

Ishodi učenja:

Prodiskutirati osnovna prava starijih osoba u zdravstvenoj zaštiti

4. Zdravo starenje

Ishodi učenja:

Razmotriti značaj i proces zdravog starenja
Prodiskutirati ulogu medicinske sestre/tehničara u zdravom starenju

5. Prava starijih osoba i etička pitanja

Ishodi učenja:

Nabrojati i opisati specifičnosti etičkih pitanja i prava starijih osoba
Prodiskutirati etičke aspekte skrbi za starije osobe

6. Intimnost i seksualnost starijih osoba

Ishodi učenja:

Opisati osnovne karakteristike specifičnih potreba intimnosti i seksualnost u starijoj dobi

7. Samoaktualizacija, duhovnost i transcencija

Ishodi učenja:

Opisati specifičnosti odnosa starijih osoba prema samoaktualizaciji, duhovnosti i transcenciji

8. Komunikacija sa starijim osobama

Ishodi učenja:

Odrediti mogućnosti prilagodbe u komunikaciji sa starijim osobama

9. Usamljenost kao važan socijalni aspekt starije dobi

Ishodi učenja:

Prodiskutirati važnost druženja i socijalne podrške u starijoj dobi

Razmotriti značenje i proces usamljenosti u starijoj dobi

10. Organizacija skrbi za starije osobe u zajednici

Ishodi učenja:

Prikazate i na temelju dokaza predložiti potencijalne modele skrbi za starije osobe

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe se provode prema unaprijed utvrđenim rasporedu u planiranim institucijama rehabilitacija

Ishodi učenja:

Razumijeti važnost prevencije, rehabilitacije i ulogu obitelji i okoline u starijoj dobi

Nabrojiti zadatke medicinske sestre/teničara u timu u Ustanovi za starije osobe

Znati objasniti organizaciju rada tima

Definirati sestrinske intervencije u timu

Znati dokumentirati i evaluirati zadatke

Obveze studenata:

Uvjet za upis predmeta su odslušani i položeni **predmeti Interna medicina te odlušan predmet iz Kirurgije i traumatologije, Psihijatrije i mentalnog zdravlja**. Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje kliničkih vježbi kao i izrada seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća usmeni ispit.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i broječnog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**.

Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.

Student koji je ostvario manje od 19,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)
- b) seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)
- c) vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna, a student može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0% ocjenskih bodova i ocijenjen je ocjenom F. Pohađanje nastave (predavanja i seminari) boduje se na sljedeći način:

Ocjena (% neopravdani izostanci)	% ocjenski bodovi
5 (0%)	5
4 (do 10%)	4
3 (do 20%)	3
2 (do 30%)	2
1 (više od 30%)	0

b) Seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)

Student treba napisati seminarski rad i iz njega pripremiti i održati prezentaciju na osnovu čega može ostvariti maksimalno 10% ocjenskih bodova. Pojedinačno se ocjenjuje sadržaj i stil napisanog seminarskog rada te prezentacija istog, a konačna ocjena je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koja se boduje na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

c) Vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti **voditelja predmeta**. Izostanak s vježbi dozvoljen je **isključivo zbog zdravstvenih razloga** što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća

isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. **Ukoliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice** student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.

Vježbe se izvode u kabinetu i Klinici pod vodstvom mentora koji prati i ocjenjuje svakog studenta pojedinačno. Elementi koji se ocjenjuju su rad u timu, inicijativa i interes, pravodobnost i redovitost dolaženje na vježbe te teorijska priprema i učenje tijekom vježbi. Konačna ocjena iz vježbi je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koju potvrđuje voditelj predmeta na prijedlog mentora, a koja se boduje na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

d2. Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

b) usmeni ispit (do 50% ocjenskih bodova)

a) Usmeni ispit (ukupno 20% ocjenskih bodova)

Student će pristupiti usmenoj provjeri znanja na osnovi čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova. Student mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimalno 8 ocjenskih bodova za prolaznost na usmenom ispitu, a postignuti rezultati pojedinog studenta boduju se na sljedeći način:

ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojni sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
27.02.2023.	P1-P3 (13-15) Z4			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
28.02.2023.	P4-P5 (13-15) Z			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
06.03.2023.	P6-P9 (13-15) Z4			Doc.dr.sc.Želimir Bertić
13.03.2023.	P10-P12 (13-14) Z4			Doc.dr.sc. Želimir Bertić
20.03.2023.	P13-P14 (13-15) Z4			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
27.03.2023.	P15 (13-15) Z4			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
03.04.2023.	P16 (15-17)			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.

	Z4			
17.04.2023.	P17 (13-15)			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
21.04.2023.	P18 (14-15)			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
24.04.2023.	P19 (14-16)			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
27.04.2023.	P20 (13-15)			Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
03.03.2023.			V 1,2,3,4 (08-14) Dom Volosko Dom Kantrida Dom Turnić Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Helena Smokrović“	1. grupa: Denise Paravić, mag.med.techn. 8h 2. grupa: Barbara Škrobonja, mag.med.techn. 9h 3. grupa: Kristina Vidović, mag.med.techn. 8h 4. grupa: Eva Smokrović, mag.med.techn. 5h
10.03.2023.			V 1,2,3,4, (08-14) Dom Volosko Dom Kantrida Dom Turnić Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Helena Smokrović“	2. grupa: Denise Paravić, mag.med.techn. 8h 1. grupa: Barbara Škrobonja, mag.med.techn. 9h 4. grupa: Kristina Vidović, mag.med.techn. 8h 3. grupa: Eva Smokrović, mag.med.techn. 5h
17.03.2023.			V 1,2,3,4, (08-14) Dom Volosko Dom Kantrida Dom Turnić Ustanova za zdravstvenu njegu	3. grupa: Denise Paravić, mag.med.techn. 8h 4. grupa: Barbara Škrobonja, mag.med.techn. 9h 2. grupa: Kristina Vidović, mag.med.techn. 8h

			u kući „Helena Smokrović“	3. grupa: Eva Smokrović, mag.med.techn. 5h
24.03.2023.			V 1,2,3,4 (08-14) Dom Volosko Dom Kantrida Dom Turnić Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Helena Smokrović“	4. grupa: Denise Paravić, mag.med.techn. 8h 3. grupa: Barbara Škrobonja, mag.med.techn. 9h 1. grupa: Kristina Vidović, mag.med.techn. 8h 2. grupa: Eva Smokrović, mag.med.techn. 5h
31.03.2023.			Slobodno	
07.04.2023.			Slobodno	
10.03.2023.		S1-S3 (13-15) Z4		Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
17.03.2023.		S4-S5 (13-15) Z4		Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
24.03.2023.		S6 (13-15) Z4		Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
31.03.2023.		S7 (13-15) Z4		Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.
07.04.2023.		S8 (13-15) Z4		Pred. Marija Spevan, mag.med.techn.

Sveučilište u Rijeci ▪ Fakultet zdravstvenih studija
University of Rijeka ▪ Faculty of Health Studies

Viktora Cara Emina 5 ▪ 51000 Rijeka ▪ CROATIA

Phone: +385 51 688 266

www.fzsri.uniri.hr

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvodno predavanje, Zdravlje i dobrobit u društvu koje stari, Osnovni pojmovi gerontologije i gerijatrije	5	Z4
P2	Gerontološko sestrinstvo: prošlost, sadašnjost i budućnost; Teorije starenja	5	Z4
P3	Preporučene kompetencije i smjernice za njegu starijih osoba	3	Z4
P4	Teorije starenja, Međukulturna skrb starijih osoba	2	Z4
P5	Temelji zdravstvene njege starije osobe (komunikacija, vid, sluh, njega kože, prehrana, spavanje, hidracija...)	5	Z4
P6	Zdravlje i kronične bolesti starijih osoba – kvaliteta života	5	Z4
P7	Zdravo starenje i uloga obitelji	5	Z4
		30	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Terminologija u skrbi za starije osobe	1	
S2	Modeli pristupa starijim osobama	1	
S3	Zdravstvena zaštita starijih osoba	1	
S4	Zdravo starenje	2	
S5	Prava starijih osoba i etička pitanja	1	
S6	Intimnost i seksualnost starijih osoba	2	
S7	Samoaktualizacija, duhovnost i transcendencija	3	
S8	Komunikacija sa starijim osobama	1	
S9	Usamljenost kao važan socijalni aspekt starije dobi	2	
S10	Organizacija skrbi za starije osobe u zajednici	1	
		15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Pristup specifičnostima starijih osoba u domu za starije, zdravo starenje, smještaj, zbrinjavanje, potpora, programi.	36	Dom za starije i nemoćne Kantrida

V2	Pristup specifičnim potrebama starijih osoba sa patološkim fizičkim stanjima, period otpusta iz bolnice do odlaska u dom ili obitelji	20	Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Helena Smokrović“
V3	Pristup specifičnim potrebama starijih osoba sa psihičkim i mentalnim bolestima	32	Dom za psihički bolesne odrasle osobe „Turnić“
V4	Pristup specifičnim potrebama starijih osoba koji nisu stacionirani	32	Dom Volosko
	Ukupan broj sati vježbi	30 sati po studentu	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	11.05.2023.
2.	03.07.2023.
3.	01.09.2023.
4.	15.09.2023.